

Uchwała Nr 127/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Zielonej Górze
z dnia 26 stycznia 2023 r.

w sprawie opinii dotyczącej prawidłowości planowanej kwoty długu Powiatu Słubickiego na lata 2023-2029.

Działając na podstawie art. 13 pkt 10 oraz art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 230 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.) oraz zarządzenia Nr 6 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 13 sierpnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia Składów Orzekających – **Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze** w osobach:

1. Jarosław Kotowski - Przewodniczący
2. Grażyna Radomska - Członek
3. Joanna Chruściel - Członek

opiniuje **pozytywnie z uwagą** prawidłowość planowanej kwoty długu Powiatu Słubickiego na lata 2023–2029, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

UZASADNIENIE

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze zbadał pod względem formalno-prawnym prawidłowość planowanej kwoty długu Powiatu Słubickiego na lata 2023-2029, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Formułując opinię zawartą w sentencji uchwały Skład Orzekający przyjął za podstawę dane wynikające z uchwały budżetowej Powiatu Słubickiego na rok 2023 (uchwała Nr XLVI/266/22 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 21 grudnia 2022 r.) oraz uchwalonej Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Słubickiego na lata 2023–2029 (uchwała Nr XLVI/265/22 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 21 grudnia 2022 r.

Uchwała budżetowa Powiatu na 2023 rok zakłada:

Dochody w wysokości 65.906.177,56 zł, z podziałem na:

- dochody bieżące w wysokości 55.268.326,56 zł,
- dochody majątkowe w wysokości 10.637.851,00 zł.

W uchwalonym budżecie Powiatu na 2023 rok zaplanowano wydatki w łącznej kwocie 69.406.177,56 zł, z wyodrębnieniem:

- wydatków bieżących w wysokości 58.355.677,56 zł,
- wydatków majątkowych w wysokości 11.050.500,00 zł.

Dokonana przez Skład Orzekający ocena prawidłowości uchwalonej uchwały budżetowej Powiatu Słubickiego na 2023 rok wskazuje, że wysokość planowanych wydatków bieżących budżetu Powiatu powiększonych o wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych nie przekracza wysokości planowanych dochodów bieżących budżetu - co jest zgodne z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Dochowana jest zatem przez Powiat Słubicki relacja wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W uchwalonej uchwale budżetowej Powiatu Słubickiego na rok 2023 planuje się deficyt budżetowy w wysokości 3.500.000,00 zł, który zostanie sfinansowany w całości przychodami z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Wskazane wyżej źródło sfinansowania deficytu budżetu Powiatu Słubickiego w 2023 roku jest legalne i prawnie dopuszczalne zgodnie z art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Planowane przychody budżetu Powiatu Słubickiego na 2023 rok w kwocie 5.875.232,00 zł stanowią wolne środki w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 3.500.000,00 zł oraz przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 2.375.232,00 zł z przeznaczeniem w całości na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań długoterminowych.

Rozchody zaplanowano w uchwale budżetowej Powiatu Słubickiego w wysokości 2.375.232,00 zł z przeznaczeniem na spłatę zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze na podstawie uchwalonej Wieloletniej Prognozy Finansowej, której integralną część stanowi prognoza kwoty długu stwierdza, że :

- w latach 2024-2029 objętych Wieloletnią Prognozą Finansową wielkość planowanych wydatków bieżących nie przekracza wysokości planowanych dochodów bieżących, co jest zgodne z przepisami art. 242 ustawy o finansach publicznych;
- łączna kwota długu Powiatu Słubickiego na koniec 2023 r. wyniesie 12 228 936,00 zł, co stanowi 18,55% planowanych dochodów budżetu. Natomiast w stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2023 roku wyniesie 25,17%. Całkowita spłata zadłużenia powiatu planowana jest w roku 2029.
- tylko roku 2023 Powiat planuje zaciągnąć zobowiązanie z tytułu kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, natomiast w latach 2024-2029 Powiat nie planuje zaciągać nowych długoterminowych zobowiązań zwrotnych;
- prognoza kwoty długu sporządzona została na okres, na który zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania zwrotne;
- źródłem spłaty długu w roku 2023 jest kredyt długoterminowy, natomiast w latach 2024-2029 - tylko prognozowane nadwyżki budżetu;
- Przedstawiony projekt uchwały przewiduje w roku 2023 deficyt budżetowy w wysokości 3 500 000 zł. W latach 2024-2029 Powiat według założeń wynikających z uchwalonej WPF planuje realizację budżetów nadwyżkowych – z uwzględnieniem generowania nadwyżek operacyjnych.
- Z prognozy kwoty długu i jego spłaty wynika, że w latach 2023–2029 indywidualny wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jest zachowany. Uchwałą Nr 498/21 z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie wyboru długości okresu wyliczenia relacji określonych w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, Zarząd Powiatu Słubickiego wybrał, dla lat 2022-2025, 3-letni okres średniej arytmetycznej stosowany do wyliczenia relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wskazuje, że pomimo trudnej sytuacji finansowej Powiat dokonał spłaty 20.208.632,43 zł tytułem zobowiązań wynikających z decyzji Wojewody Lubuskiego dotyczących pobranych, a nieodprowadzonych dochodów z opłat eksploatacyjnych na byłym Terminalu Towarowych Odpraw Celnych w Świecku. Spłacono całkowicie tytuł wykonawczy GN-I.3151.2.2017.ABRO za okres 2014-2016 w łącznej kwocie 13.993.342,55 zł. Z drugiego tytułu GN-I.3151.1.2017.ABRO za okres 2014-2016 na kwotę 9.215.289,88 zł spłacono 6.215.289,88 zł, pozostawiając nie spłacone 3.000.000,00 zł. Podkreślić należy, że pomimo dokonania tak wysokiej spłaty liczonej w odniesieniu do planowanych dochodów budżetu Powiatu w 2022 roku Powiat zachował zdolność realizacji zadań publicznych oraz dochował wskaźniki wynikające z art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych. Zdaniem Składu Orzekającego Powiat w roku 2023 powinien z pełną konsekwencją kontynuować spłatę zadłużenia na rzecz Skarbu Państwa z tytułu pobranych opłat eksploatacyjnych, czynszów najmu i dzierżawy na byłym TTOC w Świecku, tak aby w 2023 roku zobowiązania Powiatu z tego tytułu zostały w całości uregulowane. Ponadto rozstrzygnięta powinna zostać również kwestia jednorazowego zwrotu lub rozłożenia na raty kwoty 2.306.370,00 zł z tytułu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2020 i 2021. Skład

Orzekający wskazuje również, że na dzień wydania opinii nie można stwierdzić jakim ostatecznym wynikiem zakończą się dla Powiatu sprawy odszkodowawcze po byłym SP ZOZ w Słubicach. Sytuacja finansowa Powiatu oraz jego zobowiązania, nawet obecnie jeszcze niewymagalne powinny skłonić organy Powiatu do dokonywania wydatków w sposób oszczędny, efektywny i celowy z zamiarem maksymalizacji efektów z ponoszonych nakładów ze środków publicznych. W ocenie Składu Orzekającego Powiat znajduje się nadal w trudnej sytuacji finansowej, a spłata nawet w całości zobowiązań wobec Skarbu Państwa nie będzie skutkować odstąpieniem od Powiatu z innymi roszczeniami w toczących się sprawach cywilnych. Dlatego w ocenie Składu Orzekającego Organy Powiatu w dalszym ciągu powinny ograniczać wydatki nieobligatoryjne, rezygnować z niektórych wydatków dotacyjnych, czy wydatków na promocję Powiatu. Należy poszukiwać innych możliwych oszczędności mając na względzie również fakt zwiększonych obligacyjnych wydatków bieżących jakie Powiat będzie zmuszony ponieść w 2023 roku chociażby z tytułu wzrostu płacy minimalnej, zwiększonego pensum nauczycieli, oraz wzrostu cen towarów i usług nabywanych od podmiotów zewnętrznych. Skład Orzekający zwraca uwagę, że Powiat zaplanował w budżecie na 2023 rok uzyskanie przychodów z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 3.500.000,00 zł. Natomiast dokładne oszacowanie kwoty wolnych środków pozostających do dyspozycji Powiatu będzie możliwe po otrzymaniu bilansu z wykonania budżetu 2022 r. Niewykonanie wolnych środków w wysokości założonej w uchwalonej uchwale budżetowej na 2023 rok skutkować może koniecznością zmian w uchwale budżetowej w zakresie źródeł sfinansowania deficytu oraz zapewnienia innych prawnie dopuszczalnych źródeł sfinansowania deficytu bieżącego budżetu Powiatu w rozumieniu art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający zwraca również uwagę na niski poziom spełnienia relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w roku 2025 - na poziomie 0,88 p.p. Powiat znajduje się nadal w trudnej sytuacji finansowej, która wymaga stałego monitorowania przez Organy Powiatu w aspekcie dochowania relacji wynikającej z art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych, zachowania płynności finansowej przez Powiat oraz zdolności pełnej realizacji zadań publicznych. Konieczne jest podejmowanie działań w celu zakończenia toczących się spraw cywilnych z powództwa Powiatu, ale również jak najszybsze uregulowanie zadłużenia Powiatu względem Skarbu Państwa z tytułu opłat eksploatacyjnych oraz należnej do zwrotu części oświatowej subwencji ogólnej. Powiat w ocenie Składu Orzekającego powinien również mieć na uwadze kwoty roszczeń, które mogą ostatecznie powstać wskutek zakończenia toczących się spraw odszkodowawczych z tytułu roszczeń po byłym SP ZOZ. Ponadto w ocenie Składu Orzekającego istotnym ryzykiem wpływającym na sytuację finansową Powiatu w 2023 roku mogą być podejmowane przez wierzyciela Skarb Państwa czynności egzekucyjne względem majątku Powiatu, które mogą w istotny sposób wpłynąć na jego płynność finansową, dochowanie relacji z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, oraz zdolność realizacji zadań publicznych. W sytuacji wystąpienia w Powiecie Słubickim przesłanek wynikających z art. 240a lub 240b ustawy o finansach publicznych Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze może podjąć względem Powiatu działania prawne określone w dyspozycji tych przepisów.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze postanawia, jak w sentencji niniejszej uchwały.

POUCZENIE

Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Stosownie do art. 230 ust. 4 w związku z art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych niniejsza opinia podlega opublikowaniu w terminie 7 dni od dnia otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (j.t. Dz. U. z 2022 r. poz.902).

Przewodniczący Składu Orzekającego

Jarosław Kotowski